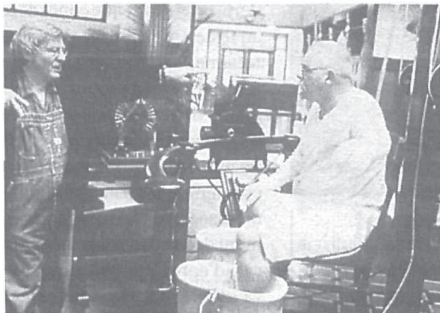

LITERATURA, CINEMA I TELEVISIÓ

• **D'EUGENI D'ORS A MONTSERRAT ROIG.** Moltes grans obres de la literatura catalana han estat escrites o pensades en balnearis. És el cas, per exemple, de l'*Oceanografia del tedi*, de l'escriptor i filòsof Eugeni d'Ors, escrita l'estiu de l'any 1916 al Balneari Blancafort de la Garriga. El Balneari Blancafort, del 1840, amb un prestigi ben guanyat al llarg de més d'un segle, va veure desfil·lar per la casa les més eminentes personalitats del moment, de les lletres i les arts, de l'aristocràcia, de les finances, de la política... Jaume Balmes, el bisbe Torras i Bages, mossèn Cinto Verdaguer, el canonge Collell, Santiago Rusiñol, Adrià Gual, Cambó, i un interminable etcètera per fer inacabable la llista.

El 1991, setanta-cinc anys després de l'obra de D'Ors, va sortir publicat el recull d'assajos i proses diverses *Digues que m'estimes encara que siguis mentida*, de l'escriptora de Barcelona Montserrat Roig, que acudia al Balneari Prats, de Caldes de Malavella, per trobar la soledat productiva que ja li havia proporcionat la sala illa d'aquest edifici modernista deu anys enrere, quan va escriure la novel·la *L'hora violeta* (1980), el seu llibre més marcadament reivindicatiu des del punt de vista feminista. L'escriptora va escriure al balneari de la Selva el seu darrer llibre durant la tardor del 1990, en un moment en què la seva malaltia havia entrat ja en una fase irreversible. / A.V.

• **BALNEARIS DE PEL-LÍCULA.** Molts balnearis han estat el punt de partida d'un guió per al cinema o la televisió, i també la vida dels personatges que hi van viure. Ho va ser la del doctor John Harvey Kellogg, inventor dels famosos *corn flakes*, de la manta elèctrica i de la mantega de cacau, i director d'un sanatori de Michigan que, a començament de segle, va ser el punt de reunió de les personalitats més adinerades dels Estats Units, atretes pels seus revolucionaris i estrambòtics mètodes de salut, higiene i alimentació. El món escandalós i excèntric del doctor Kellogg va ser punt d'inspiració del film *El balneari de Battle Creek*, dirigida per Allan Parker i protagonitzada per Anthony Hopkins, Bridget Fonda i Matthew Broderick. I de l'Amèrica profunda de principis de segle dominada per les idees puritanes del doctor Kellogg, la fama dels balnearis a la pantalla va arribar el 1998 a Catalunya, concretament al Baix Camp, amb la telesèrie setmanal *Dones d'aigua*, dirigida per Antoni Verdaguer i protagonitzada per Carme Sansa, Silvia Marsó i Carme Elias. El centre del rodatge va ser l'Hotel Balneari Termes Montbrí, un complex de luxe de caire modernista, que es va traslladar als anys 50 per rebre artistes consagrats dels escenaris com Adolfo Marsillach, Anna Lizaran i Julieta Serrano. / A.V.

De construcció recent, les Termes Montbrí, a Montbrí del Camp, van ser l'escenari del rodatge de la sèrie de TV3 *Dones d'aigua*. / J.F.

Del reumatisme a l'estrès

ARIADNA VENTURA

• L'acció terapèutica i les propietats curatives i relaxants de les aigües termals són conegudes des de temps immemorials, atribuïdes tradicionalment a l'alta temperatura (són aigües termals aquelles que en qualsevol època de l'any brollen a una temperatura superior de la de l'ambient), però probablement ocasionades per la seva riquesa en gasos —heli o argó, entre d'altres— i per la seva radioactivitat, en el precís moment en què emergeixen de la Terra, ja que l'envasament i la conservació alteren, la majoria de les vegades, les seves propietats curatives utilitzades de manera tòpica, és a dir, en balneoteràpia. Però d'aigües termals n'hi ha de molts tipus, amb propietats molt diferents segons la seva composició mineralògica i química.

Les aigües riques en sodi, per exemple, tenen un efecte estimul·lant sobre l'organisme. Les sulfurosos realitzen una acció beneficiosa sobre la pell, l'aparell respiratori i l'aparell locomotor i ajuden a millorar algunes seqüeles

d'intervencions quirúrgiques i reumatismes. Les ferruginoses afavoreixen la regeneració de la sang, milloren l'estat dels malalts amb anèmia i anorèxia i actuen

Majestuositat neoclàssica de regust modernista

• Un dels atractius dels balnearis catalans és l'arquitectura, majestuosa i impactant, dels edificis típics de l'eclecticisme acadèmic del segle XIX i començaments del XX. Els arquitectes d'aquest art *nouveau* van saber crear espais perfectes per mantenir l'atmosfera dels interiors que requeria la pràctica relaxant i recollida de la hidroteràpia, amb interessants efectes de llums i ombres produïts pels vitralls de les finestres o elements decoratius elaborats a base de ferro forjat i ceràmica, de formes recargolades. / A.V.

favorablement en les malalties de la pell, reumatismes i trastorns hepàtics i biliosos, a més d'ajudar en els règims d'aprimament.

Si es volen obtenir efectes sedants i analgèsics, són indicades les cures amb aigües radioactives, que ajuden a combatre l'estrès, l'ansietat i la depressió, a més d'ajudar a curar afeccions circulatòries, respiratòries i digestives, al·lèrgies, migranyes, neuràlgies, asma, gota i dermatosi. Les aigües sulfatades són eficaces com a laxants i tenen propietats diurètiques, i solucionen problemes de restrenyiment, intoxicacions i gastritis; les bicarbonatades són recomanables per solucionar els problemes digestius, com ara llagues gastrointestinals, alteracions hepàtiques, restrenyiment i afeccions de les vies urinàries, i les carbogasoses o carbòniques ajuden a millorar la circulació de la sang, les malalties vasculares i el reumatisme. Per a afeccions reumàtiques i rehabilitació de processos traumàtics estan especialment indicades les aigües clorurades.